

Sparekassens regler for handel med værdipapirer

1. Reglernes omfang og lovgrundlag

Disse regler gælder for handel med følgende finansielle instrumenter: danske og udenlandske aktier, investeringsbeviser, obligationer og derivater med værdipapirer som underliggende aktiv.

Reglerne gælder for handler gennemført via en af sparekassens afdelinger eller via Sparekassens eBanking-løsninger, fx NetBank eller MobilBank. Det er vigtigt, at du forstår, hvordan værdipapirhandel i Sparekassen foregår, og du er velkommen til at kontakte sparekassen, hvis du har spørgsmål eller ønsker at få reglerne gennemgået.

For handel med værdipapirer gælder lov om kapitalmarkeder og lov om finansiell virksomhed samt bekendtgørelser udstedt i medfør heraf. Endvidere gælder markedsmissbrugsforordningen samt direktivet og forordningen om markedet i finansielle instrumenter samt regulering udstedt i medfør heraf (i det følgende samlet benævnt som "lovgivningen").

For kundeforholdet gælder endvidere Sparekassens Almindelige forretningsbetingelser, og - hvis der handles til eller fra et depot i Sparekassen - Sparekassens depotregler samt bankens politik for ordreudførelse.

Endvidere henvises til bankens prisbøg, der er tilgængelig på sparekassens hjemmeside.

2. Kundekategoriseringen

Inden vi yder investeringsservice til kunder, herunder tilbyder kunden at handle finansielle instrumenter, skal vi kategorisere vores kunder som enten detailkunder, professionelle kunder eller godkendte modparter. I forbindelse med depotoprettelsen får du oplyst, hvordan vi har kategoriseret dig. Kategoriseringen har betydning for graden af den beskyttelse, man opnår som kunde, ved handel med finansielle instrumenter. I det følgende skitseres reglerne for kategoriseringen og kategoriseringens betydning for graden af investorbekyttelse.

2.1. Detailkunder

Detailkunder opnår den største beskyttelse ifølge bekendtgørelsen om investorbekyttelse ved værdipapirhandel. Alle kunder er principielt detailkunder, medmindre kunden opfylder kravene til at blive professionel kunde eller godkendt modpart. Følgende er eksempler på investorbekyttelse af detailkunden:

- Sparekassen må ikke rådgive en detailkunde, medmindre rådgiveren har tilstrækkelig viden om:
  - kundens kendskab til eller erfaring med handel med finansielle instrumenter
  - kundens uddannelsesniveau
  - kundens mål med investeringerne, kundens risikovillighed og tidshorisont
  - kundens evne til at bære de finansielle risici, som den pågældende investering måtte indebære, hvilket sker ved indhentning af oplysninger om indtægts- og formueforhold.
- handel uden rådgivning kan alene ske, hvis sparekassen har viden om kundens kendskab til, eller erfaring med handel med det pågældende finansielle instrument.
- detailkunden må handle simple værdipapirer efter reglerne om execution only, hvis dette er aftalt med kunden. I henhold til disse regler er det muligt for kunden at anvende execution only. Ved execution only ekspederer sparekassen ordren uden at yde rådgivning eller kontrollere, om kunden har afgivet oplysningerne, nævnt ovenfor om kravene til rådgivning.
- sparekassen skal informere om eventuelle problemer med at udføre en ordre, straks efter at være blevet opmærksom på dette.
- sparekassen kan udsende informationsmateriale til detailkunder. Reglerne indeholder uddybende krav til indhold i materialet.
- markedsføringsmateriale er underlagt specifikke krav, fx beskrivelse af risici.

2.2. Professionelle kunder

Professionelle kunder opnår en vis beskyttelse ifølge reglerne. Kunder, der altid anses som professionelle kunder, er institutionelle kunder og store virksomheder, der opfylder to af nedennævnte betingelser:

- har en egenkapital på minimum 2 mio. euro
- har en balance på minimum 20 mio. euro
- har en nettoomsætning på minimum 40 mio. euro.

Følgende er eksempler på investorbekyttelsen af den professionelle kunde:

- sparekassen må, ligesom beskrevet ovenfor under detailkunden, ikke rådgive en professionel kunde, medmindre rådgiveren har tilstrækkelig information om kunden. Men rådgiveren kan tage udgangspunkt i, at den professionelle kunde:
  - har kendskab til eller erfaring med handel med de pågældende finansielle instrumenter
  - er i stand til at bære de finansielle risici ved de pågældende investeringer (dette gælder udelukkende for professionelle, der opfylder ovennævnte krav).
- sparekassen er ikke underlagt de samme krav over for professionelle - som gælder for detailkunder - i forbindelse med informationsmateriale og analyser.

2.3. Godkendte modparter

Godkendte modparter er hovedsagelig investeringsselskaber, kreditinstitutter, forsikringsselskaber, investeringsforvaltningsselskaber, pensionskasser og disses administrationsselskaber, selskaber, der udelukkende handler for egen regning med futures og optioner eller andre derivater, nationale regeringer og offentlige organer, der beskæftiger sig med offentlig gæld.

Godkendte modparter har begrænset beskyttelse.

3. Generelt om rådgivning

Når vi rådgiver om investering anvender vi bl.a. værdipapirer, hvor vi har samarbejdsaftaler med produktudbydere (eks. investeringsforeninger). Vi udvælger flere samarbejdspartnere for at kunne tilbyde et optimalt produktsortiment. Samarbejdsaftalerne betyder at vores rådgivere har grundigt kendskab til disse værdipapirer. Samarbejdsaftalerne betyder også, at banken modtager provision af produktudbydere. På Sparekassens hjemmeside fremgår hvilke produktudbydere vi samarbejder med og hvad vi modtager i provision. Iflg. lovgivningen yder vi ikke uafhængig rådgivning, bl.a. fordi vi modtager provision fra produktudbydere.

3.1. Handel med eller uden personlig rådgivning

Før du handler skal du sammen med sparekassen gennemgå dit kendskab til og din erfaring med handel i forskellige finansielle instrumenter. Du har som resultat af denne gennemgang fået udleveret "Information om handelsadgang", som oplister de typer af finansielle instrumenter, som du har adgang til at handle i dine depoter. Du kan handle disse værdipapirer med eller uden rådgivning.

3.2. Handel med personlig rådgivning

Vi tilbyder rådgivning om depotsammensætning, handel med finansielle instrumenter og om valg af ordretype og handelsmåde, ud fra dine personlige ønsker og behov.

En forudsætning for at vi kan yde en kompetent rådgivning og efterleve reglerne er, at vi har tilstrækkelig information om dit kendskab til og erfaring med at handle det pågældende finansielle instrument, dine investeringsmål og dine økonomiske forhold. Hvis vi ikke har tilstrækkelige informationer, må vi ifølge reglerne ikke rådgive. Sker der ændringer i dine investeringsmål eller økonomiske forhold, beder vi dig om at du informerer os, så vi kan rådgive dig på et korrekt grundlag.

Iflg. lovgivningen skal der udfærdiges en egnethedserklæring til kunder, der er kategoriseret som detailkunder. Der er tale om et skriftligt referat af den investeringsrådgivning, du har modtaget.

De køb og/eller salg, som du har aftalt med din rådgiver, gennemføres umiddelbart efter at vi har sendt referatet, - medmindre du anmoder om at vi venter med at afgive ordrerne, indtil du har gennemset referatet. Vi anbefaler at du læser referatet igennem umiddelbart efter modtagelsen. Referatet kan ses i din netbank i indbakken i netboks. Har du ikke adgang til netbanken/mobilbanken eller eArkiv, sendes referatet med almindelig postforsendelse.

Medmindre andet aftales, rådgiver vi dig om konkrete køb/salg og porteføljesammensætning. Der kan også være tilfælde, hvor vi anbefaler at du ikke køber eller sælger. Vi overvåger ikke løbende, om dine investeringer passer til din investeringsprofil (egnetheds-vurdering) medmindre du har indgået særlig aftale herom. Har du indgået aftale med os om porteføljepleje, vil vi løbende overvåge og egnethedsvurdere dine investeringer.

Vi anbefaler, at du med jævne mellemrum kontakter sparekassen for at få gennemgået dine investeringer, herunder om dine investeringer passer til din investeringsprofil.

3.3. Handel uden rådgivning

Du har mulighed for at afgive ordrer uden at modtage rådgivning. I disse tilfælde vurderer vi ikke, om handelen opfylder dine investeringsmål og økonomiske forhold. Sparekassen er forpligtet til at vurdere, om detailkunder har tilstrækkelig kendskab til og erfaring med at handle de pågældende værdipapirer. Denne vurdering foretages i forbindelse med at sparekassen udfærdiger "Information om handelsadgang".

Execution only: Drejer det sig alene om simple værdipapirer, som fx de fleste investeringsbeviser, aktier og obligationer, har du også mulighed for at afgive en ordre efter reglerne om execution only. Det vil sige, at vi ikke er forpligtet til at vurdere, om handelen svarer til dine investeringsmål og økonomiske forhold, eller til at vurdere, om du har tilstrækkelig kendskab til eller erfaring med at handle det pågældende værdipapir.

Generelt gælder, hvis ikke du udtrykkeligt har aftalt andet med os, at du selv beslutter, hvordan dit depot skal sammensættes, selv vælger handelsform og selv bærer risikoen på de investeringer, du foretager.

Execution only handelsformen kan dog ikke anvendes i forbindelse med investeringslån og lignende.

Vores afdelinger og investeringsafdeling tilbyder rådgivning om handel og depotsammensætning. Se i øvrigt afsnittet om handel via vores eBanking-løsninger.

4. Modtagelse af ordrer

Sparekassen modtager ordrer eller request for quotes afgivet i sparekassens afdelinger eller via Sparekassens eBanking-løsninger, fx Sparekassens Net- eller MobilBank.

Ved request for quotes forstås, at kunden anmoder banken om en bindende handlebar pris/kurs, som kunden kan vælge at acceptere og afgive en enslydende ordre på.

Ordrer kan desuden afgives til banken pr. brev, telefax eller telefon (i det følgende benævnt bankens "ordrekanaler").

En ordre eller et "request for quote" (RFQ) betragtes først som modtaget i banken, når ordren eller RFQ'en er modtaget i de ordrekanaler, som sparekassen accepterer at modtage ordrer / RFQ'er i. I andre tilfælde anses en ordre først for modtaget, hvor sparekassen udtrykkeligt over for dig via sparekassens ordrekanaler har bekræftet modtagelsen af din ordre til videreekspektion.

I henhold til lovgivningen er sparekassen forpligtet til at optage og gemme al elektronisk kommunikation med kunder, som fører til eller kan føre til ordre / RFQ'er i finansielle instrumenter (herunder værdipapirer). Vi optager/logger derfor alle telefonsamtaler, mailkorrespondancer, chats og anden form for kommunikation. Sparekassen er endvidere forpligtet til at registrere indholdet af personlige møder som fører til eller kan føre til en ordre / RFQ vedr. finansielle instrumenter.

Oplysningerne opbevares i minimum 5 år.

5. Ordretyper

Før Sparekassen kan ekspedere din ordre, skal du og sparekassen have aftalt, om du ønsker at købe eller sælge, hvilket værdipapir og hvilken mængde du ønsker at handle og hvilken ordretype, du ønsker at anvende ved ordrens gennemførelse.

5.1. Ordreudførelse

Sparekassens politik for ordreudførelse beskriver, hvordan vi sikrer dig det bedst mulige resultat af din ordre i et finansielt instrument (Best execution). Vi vil altid tage udgangspunkt i disse retningslinjer, medmindre du har aftalt andet med os. Vi kan dog ikke garantere, at vi kan gennemføre alle afgivne ordrer. Politiken kan du få udleveret hos din rådgiver eller læse den på sparekassens hjemmeside

Sparekassen tilbyder følgende ordretyper:

- Markedskursordrer

- Limiterede ordrer.

5.2. Markedskursordrer

En markedskursordre er en ordre, hvor du beder sparekassen om at udføre en ordre bedst muligt til de aktuelle markedskurser. I vurderingen af, hvad "bedst muligt" er, anvendes principperne, beskrevet i Sparekassens politik for ordreudførelse og de særlige instrukser/ønsker, som du eventuelt har til gennemførelse af den specifikke ordre.

Vi kan gennemføre en markedskursordre på en af følgende måder:

- som en strakshandel med Sparekassen som modpart herunder evt. i bankens egenskab af systematisk internalisator.

- som en OTC-handel, det vil sige en handel, der gennemføres uden for en markedsplads, enten med sparekassen som modpart herunder som strakshandel og evt. ved systematisk internalisering, eller ved at sparekassen til opfyldelse af kundens ordre gennemfører handelen med et andet handelssted

- som en handel på et reguleret marked (det vil sige børshandel på et reguleret marked), Multilateral handelsfacilitet ("MHF"), Organiseret handelsfacilitet ("OHF") eller med en "systematisk internalisator" (se afsnit 7.2.).

Du kan læse mere om handelsmåderne i afsnit 6.

5.3. Limiterede ordrer

En limiteret ordre er en ordre, hvor du beder sparekassen om

- at købe et finansielt instrument (aktier, obligationer, investeringsbeviser mv.) til en aftalt kurs - en kurs, du maksimalt ønsker at betale for det finansielle instrument (limiteringskursen)

- at sælge et finansielt instrument (aktier, obligationer, investeringsbeviser mv.) til en aftalt kurs - en minimumskurs (limiteringskurs), du ønsker at sælge til.

Det særlige kendetegn ved limiterede ordrer er, at limiteringsbetingelsen kan betyde, at din ordre ikke kan gennemføres, hvis der ikke er enten sælgere eller købere af det finansielle instrument til den kurs, du ønsker at købe eller sælge til.

Sparekassen respekterer regler på markedspladsen for afgivelse af limiterede ordrer - fx regler for maksimal kursafvigelse på limiteringskursen, i forhold til kurserne på markedspladsen. Sådanne regler gælder også for modtagelse af børsordrer fra dig.

Vi kan gennemføre limiterede ordrer på samme måder som beskrevet under afsnittet "Markedskursordrer". Aktieordrer, der ikke umiddelbart kan udføres, vil blive lagt på markedspladsen. Er aktien noteret på flere markedspladser, som Sparekassen har etableret adgang til, vurderer vi, hvilken der forventes at give det bedst mulige resultat.

Gennemføres ordren på en markedsplads, er der risiko for, at ordren handles med flere delafregninger. Modtager Sparekassen på samme tidspunkt flere børsordrer i samme værdipapir fra flere kunder, kan Sparekassen afgive ordren samlet. Hvis hele ordren ikke gennemføres, afregnes ordrene i den rækkefølge, de er modtaget i banken.

Gennemføres ordren med Sparekassen som modpart, vil ordren typisk blive gennemført som én handel. Kan Sparekassen ikke afregne hele ordren på én gang, kan der blive tale om delafregninger. Du kan se på din fondsnota, hvordan handelen er gennemført.

Selvom et værdipapir har været handlet til den kurs, du har angivet som limiteringskurs, har det ikke nødvendigvis været muligt at gennemføre netop din ordre.

Sparekassen gennemfører limiterede ordrer dagen igennem, så snart det kan lade sig gøre. Det kan betyde, at kursen på det hand-

lede værdipapir senere på dagen kan blive bedre end din afregningskurs.

Limiterede ordrer bortfalder når markedspladsen lukker, hvis ikke du har aftalt andet med os. En limiteret ordre kan afgives med en løbetid på højst 20 handelsdage.

I det følgende kan du læse om forskellige måder at handle på.

6. Handelsmåder

6.1. Strakshandel

Sparekassen tilbyder strakshandel i udvalgte værdipapirer - typisk likvide værdipapirer. Ved en strakshandel tilbyder Sparekassen dig en aktuel handelskurs, som du kan acceptere her og nu. Når du har accepteret handelskursen, er handlen indgået, og du vil efterfølgende modtage en fondsnota. I en strakshandel har du altid Sparekassen som modpart, det vil sige enten som køber eller sælger af værdipapirerne.

En strakshandel har den fordel for dig, at du kender din handelskurs, før du handler. I forbindelse med omlægninger i dit depot kan det være en fordel for dig at anvende strakshandel, så du på forhånd kender salgssummen.

Strakshandlen gennemføres som én afregning - i modsætning til en børshandel, hvor der er risiko for flere delafregninger.

Gennemførelse af strakshandler sker efter reglerne i Nordic Member Rules, udstedt af NASDAQ OMX Nordic for handel med de finansielle instrumenter, der er noteret på disse markedspladser. Det betyder i disse tilfælde blandt andet, at strakshandlerne - i børsernes åbningstider - vil blive gennemført i forhold til gældende handelsvilkår efter Sparekassens politik for ordredudførelse.

Strakshandler kan ligeledes gennemføres af banken i sin egenskab af systematisk internalisator (se afsnit 7.2.)

6.2. OTC-handel

Hvis vi - i overensstemmelse med Sparekassens politik for ordredudførelse, og dine eventuelle instrukser - udfører en markedskursordre eller limiteret ordre, kan vi vælge at gennemføre handelen uden for de regulerede markeder, ved at handle med andre værdipapirhandlere eller ved selv at blive modpart i handelen med dig. Betegnelsen OTC (Over The Counter) betyder, at handelen sker uden for et reguleret marked.

7. Handel på et reguleret marked

7.1. Børshandel

Sparekassen tilbyder børshandel med værdipapirer, der er noteret på NASDAQ OMX Nordic (København og Stockholm) på udvalgte markeder. Ved børshandel gælder de respektive markedspladseres regler for handel.

I Sparekassen tilbyder vi børshandel med aktier via Netbank til private, Mobilbank eller Netbank Erhverv.

Ved børshandel med aktier lægges din ordre direkte på markedspladsen, som matcher de ordrer, hvor bud- og udbudskursen er den samme. Børsordrer kan kun afgives med oplysning om en limiteret handelskurs, som du ønsker at købe eller sælge til. Findes der ikke en tilsvarende modordre i handelssystemet, vil handlen ikke blive gennemført umiddelbart, men kan - afhængig af likviditeten i det pågældende værdipapir - eventuelt gennemføres på et senere tidspunkt. Medmindre du udtrykkeligt har aftalt andet med os ved ordreaftgivelsen, bortfalder din ordre, hvis den ikke kan gennemføres på den pågældende handelsdag. Handles en del af ordren, vil den ikke gennemførte del af ordren bortfalde, hvis ikke du har aftalt andet med os.

Ved børshandel med aktier er modparten den eller dem, der matcher din ordre i markedspladsens handelssystem. Når en købsordre har mindst samme kurs som en salgsordre, handles der. Hvis der i samme aktie er flere ordrer til samme limiteringskurs, handles ordrene i den tidsmæssige rækkefølge, de er lagt på markedspladsen. Modgående ordrer fra samme børsmægler matches dog uanset tidsmæssig rækkefølge. På denne måde kan Sparekassen, via den automatiske matchning, blive modpart i din børsordre. Er det tilfældet, fremgår det af din fondsnota.

Selvom der sker matchning til samme limiteringskurs, som du har angivet, betyder det ikke nødvendigvis, at din ordre matches. Det kan være tilfældet, hvis en anden ordre med samme limiteringskurs, enten er lagt på markedspladsen før din ordre eller handles med samme børsmægler som modpart.

Børshandel med danske obligationer

Børshandel med danske obligationer foregår på samme måde som beskrevet under børshandel med aktier. Muligheden er ikke tilgængelig i Sparekassens eBanking-løsninger.

Børshandel generelt

Overføres et værdipapir til observationslisten, sletter Sparekassen ikke din ordre. Suspenderes en aktie, sletter banken dine ordrer i aktien.

Vær opmærksom på dine egne forpligtelser til at holde øje med dine ordrer, hvis du anvender vores eBanking-løsninger (Netbank til private, Mobilbank eller Netbank Erhverv), hvor du har pligt til selv at holde øje med dine ordrer (læs mere herom i Regler for børshandelsadgang).

Børshandel kan være en fordel, hvis der er stor forskel mellem bud- og udbudskursen i et værdipapir, eller hvis du fx ønsker at sælge et værdipapir til en højere kurs end den aktuelle budkurs. Men det indebærer en risiko for, at din ordre ikke gennemføres.

En ulempe ved børshandel kan være risikoen for, at din ordre ikke gennemføres på én gang, men som flere delafregninger inden for samme dag eller over nogle dage. Det kan have betydning for din kortageberegning.

Modtager Sparekassen på samme tidspunkt flere børsordrer i samme værdipapir fra flere kunder, kan Sparekassen afgive ordren samlet. Hvis hele ordren ikke gennemføres, afregnes ordren i den rækkefølge, de enkelte ordrer er modtaget af sparekassen.

7.2. Øvrige regulerede markeder

Ud over de traditionelle børser, findes der markedspladser, der reguleres af såvel EU-forordninger og EU-harmoniserede regler for handel på regulerede markedspladser. Vi kan anvende følgende typer af regulerede markeder ved udførelsen af dine ordrer:

MHF (Multilateral Handels Facilitet) er markedspladser, der kan etableres som et alternativ til de traditionelle børser. En MHF er underlagt særlige regler for etablering og drift samt er underlagt tilsyn fra Finanstilsynet.

OHF (Organiseret Handels Facilitet) er et multilateralt handelssystem der drives af en værdipapirhandler (investeringsselskab), og som muliggør handel mellem tredjeparter i obligationer, strukturerede finansielle produkter, emissionskvoter eller derivater.

SI (Systematisk Internalisering): En værdipapirhandler (investeringsselskab) som på organiseret, hyppigt, systematisk og væsentligt grundlag handler for egen regning (d.v.s. er modpart) ved udførelse af kundeordrer uden for et reguleret marked, MHF eller OHF.

En værdipapirhandler, der ønsker at agere under reglerne for systematisk internalisering (SI), skal underrette de nationale myndigheder (Finanstilsynet i Danmark) herom. Systematisk internalisering er en reguleret måde at stille aktuelle bud og udbudspriser i udvalgte finansielle instrumenter på.

SI'er er underlagt særlige forpligtelse bl.a. med hensyn til løbende at stille priser (afhængig af det finansielle instrument) samt til offentliggørelse af priser og ordredudførelseskvalitet.

7.3. Markedsmisbrug (insiderhandel og kursmanipulation)

Det er ulovligt at købe, sælge eller opfordre andre til at købe og sælge finansielle instrumenter, hvis du har intern viden om det konkrete finansielle instrument og/eller udsteder.

Det er endvidere ulovligt at manipulere med kursen på værdipapirer. Kursmanipulation er handlinger, der er egnet til at påvirke kursen på et værdipapir i en retning, der afviger fra værdipapirets værdi i markedet.

Et eksempel på kursmanipulation er, hvis der på en markedsplads lægges en ordre - der giver et urigtigt eller vildledende signal om kursen - med det formål at påvirke kursen på et værdipapir og derefter handle modsatrettet i det samme værdipapir i sparekassens strakshandelssystem.

Insiderhandel og kursmanipulation straffes med bøde eller fængsel.

8. Terminskontrakter

Terminskontrakter, dvs. ved køb og salg af værdipapirer med fremtidig afvikling, gennemføres ligeledes som en strakshandel. Kursen på terminskontrakten beregnes med udgangspunkt i strakshandelskursen med et terminstillæg/-fradrag (rentestillæg/-fradrag), som er indeholdt i den terminskurs, som banken har oplyst dig. Den aftalte kurs på terminskontrakten vil derfor sædvanligvis afvige fra den aktuelle handelskurs på fondsbørsen, fx afhængigt af markedsforholdene og terminskontraktens løbetid.

På din fondsnota kan du se kursen på terminskontrakten og terminstillægget/-fradraget.

9. Åbningstider for værdipapirhandel og hurtighed i ekspeditionen

Generelt om markedsorders og limiterede ordrer	Vi modtager ordrer løbende igennem dagen, som vi afregner i den rækkefølge, vi modtager ordrene, hvis det er muligt. Vi modtager ordrer i afdelingernes åbningstider - herunder i det tidsrum, sparekassens medarbejdere yder rådgivning eller ekspedition - via telefon. Udførelse af ordrer sker i de respektive markedspladsers åbningstider. Se beskrivelse længere nede for strakshandel.								
...særligt om limiterede ordrer	Limiterede ordrer håndteres hurtigst muligt efter ordreafgivelsen. Håndteringen af ordren betyder, at Sparekassen lægger ordren på markedspladsen uden forsinkelse, hvis ordren ikke kan afregnes med det samme. Afgivne limiterede ordrer, der gælder flere dage, bliver håndteret i det pågældende markeds åbningstid på det pågældende markeds handelsdage. Men det er som udgangspunkt ikke muligt at ændre en limiteret ordre i en udenlandsk aktie på tidspunkter, hvor vi i Danmark har lukket, og der er almindelig børshandelsdag i det pågældende marked.								
Strakshandel	Strakshandel via en Sparekassen-afdeling kan ske i afdelingens åbningstid. Strakshandel via Sparekassens eBanking-løsninger kan ske i nedennævnte tidsrum: <table><thead><tr><th></th><th>Aktier</th><th>Investeringsbeviser</th><th>Obligationer</th></tr></thead><tbody><tr><td>Danmark</td><td>kl. 9.05 - 16.55</td><td>9.45 - 15.30</td><td>9.00 - 17.00</td></tr></tbody></table> (tidspunkterne kan ændres og vil fremgå af de forskellige systemer).		Aktier	Investeringsbeviser	Obligationer	Danmark	kl. 9.05 - 16.55	9.45 - 15.30	9.00 - 17.00
	Aktier	Investeringsbeviser	Obligationer						
Danmark	kl. 9.05 - 16.55	9.45 - 15.30	9.00 - 17.00						
Børshandel	Børsordrer kan afgives i afdelingernes åbningstider - herunder i det tidsrum, sparekassens medarbejdere yder rådgivning eller ekspedition via telefon, eller via Sparekassens eBanking-løsninger i det pågældende systems åbningstid. Ordrer, der er modtaget i markedspladsens åbningstid, lægges straks på markedspladsen. Ordrer, der er afgivet uden for markedspladsens åbningstid lægges på markedspladsen, når den åbner den følgende handelsdag.								
Ordrer i udenlandske værdipapirer	Ordrer i udenlandske værdipapirer kan afgives i afdelingernes åbningstider - herunder i det tidsrum, sparekassens medarbejdere yder rådgivning eller ekspedition via telefon, eller via Sparekassens eBanking-løsninger i det pågældende systems åbningstid.								

Åbningstider for udvalgte børser:

		Åbningstider (dansk tidsangivelse)			
Børs		Aktier		Obligationer	
NASDAQ Nordic	København	kl.	9.00 - 17.00	kl.	8.30 - 17.00
	Stockholm	kl.	9.00 - 17.30	kl.	9.30 - 16.30
	Helsinki	kl.	9.00 - 17.30		
Norge	Oslobørsen	kl.	9.00 - 17.20		
USA	NASDAQ	kl.	15.30 - 22.00		
	New York	kl.	14.30 - 22.00		
Stock	Exchange				
Tyskland	Deutsche	kl.	9.00 - 17.30		
Börse					
Belgien		kl.	9.00 - 17.30		
England		kl.	9.00 - 17.30		
Frankrig		kl.	9.00 - 17.30		
Holland		kl.	9.00 - 17.30		
Portugal		kl.	9.00 - 17.30		
Spanien		kl.	9.00 - 17.30		

NB: Børsernes åbningstider kan løbende ændres.

10. Fastsættelse af afregningskurser

Sådan fastsætter Sparekassen afregningskurser for de forskellige handels- og værdipapirtyper:

10.1. Danske og svenske børsnoterede værdipapirer

Afregning af ordrer - herunder strakshandelsafregninger - gennemføres i forhold til gældende markedsvilkår efter Sparekassens politik for ordreudførelse.

Børshandler afregnes til den eller de kurser, ordren er gennemført til på den pågældende markedsplads.

10.2. Terminskontrakter

Terminskontrakter er værdipapirhandel, der bogføres på en fremtidig dato. Den aktuelle handel, der foretages i forbindelse med terminskontrakten, gennemføres som en strakshandel, hvor strakshandelskursen ligger inden for bedste bud-/udbudskurs på fondsbørsen. Terminskursen fremkommer på denne måde:

Strakshandelskurs
+/- terminstillæg/-fradrag (afhænger af renteforhold og kontraktperiodens længde)
= Terminskurs

10.3. Øvrige udenlandske værdipapirer

Ordrer afregnes til den kurs, værdipapirerne bliver handlet til i udlandet.

I de tilfælde hvor Sparekassen er modpart i handlen, vil prisen blive fastsat på basis af det aktuelle handelsniveau i det pågældende værdipapir.

Handler i udenlandske værdipapirer afregnes i danske kroner, hvis ikke du har aftalt andet med os.

10.4. Danske unoterede værdipapirer

Danske værdipapirer, der ikke er optaget til notering på en fondsbørs eller til handel på en autoriseret markedsplads, afregner Sparekassen til en kurs, der efter omstændighederne giver den bedst mulige pris og bedste betingelser i øvrigt for kunden. Sparekassen tager blandt andet hensyn til rente- og kursudviklingen, ligesom sparekassen inddrager sin viden om udbud og efterspørgsel i markedet, kursen på eventuelle tilsvarende værdipapirer og tilgængelige markedsrelevante oplysninger om udstederen af værdipapiret og de øvrige forhold.

11. Sådan beregner sparekassen handelsomkostningerne

Beregning af kurtagte

Kurtagesatsen varierer og afhænger af, om der er tale om danske eller udenlandske værdipapirer og af, om en handel indgås via en Sparekassens afdeling eller via Sparekassens eBanking-løsninger. Sparekassen beregner kurtagten ved at gange værdipapirhandelens kursværdi med den aktuelle kurtagesats. Du kan se Sparekassens kurtagesatser i Sparekassens prisliste for værdipapirhandel.

Vi beregner kurtagten af udenlandske værdipapirhandel på samme måde. Men kursværdien beregner vi først i udenlandsk valuta, derefter omregner vi den udenlandske kursværdi til danske kroner, og af dette beløb beregner vi kurtagten.

Skal en udenlandsk værdipapirhandel afregnes i udenlandsk valuta, beregner vi også kurtagten i udenlandsk valuta.

Kurtagesatser m.m. herunder minimumskurtage fremgår af Sparekassens prislister der er tilgængelig på sparekassens hjemmeside.

Minimumskurtage

Er den beregnede kurtagte, som vi beskriver i forrige afsnit, mindre end Sparekassens gældende minimumskurtage, opkræver sparekassen minimumskurtagen, der varierer og afhænger af, om der er tale om danske eller udenlandske aktier eller obligationer og af, om en handel indgås via en Sparekassens afdeling eller via Sparekassens eBanking-løsninger.

Eksempel på kurtageberegning

Et obligationskøb på nominelt 200.000 kr. til en afregningskurs på 99,75 og med en kurtagesats på f.eks. 1,5 promille vil resultere i følgende kurtagte:

kursværdi:
200.000 kr. x 99,75/100=199.500,00 kr.

kurtagte:
199.500 kr. x 1,5/1000=299,25 kr.

Et aktiekøb på 100 stk. til en afregningskurs på 305,00 og med en kurtagesats på 0,75 procent vil resultere i følgende kurtagte:

kursværdi:
100 stk. x 305,00=30.500,00 kr.

kurtagte:
30.500 kr. x 0,75/100=228,75 kr.

Udenlandske omkostninger

Typisk opkræver vi ikke særskilte udenlandske omkostninger i forbindelse med handel med udenlandske værdipapirer. Der kan dog være enkelte markeder, hvor Sparekassens kan opkræve omkostninger til børsrådgivere og depotbanker under betegnelsen "Udenlandske omkostninger". Vi oplyser eventuelle særlige omkostninger. Du kan også se dem på din fondsnota.

12. Afregning og kontrol af fondsnota

Som bekræftelse på en indgået aftale om handel, modtager du en fondsnota fra Sparekassen, hvor du blandt andet kan se, hvilken ordretype og handelsmåde, der er anvendt ved gennemførelsen af handlen. Bekræftelsen er betinget af, at der - når du køber værdipapirer - er dækning på kontoen på afregningsdagen, og at værdipapirerne - når du sælger - er disponible i depotet på afregningsdagen. Vi afsender fondsnotaen på handelsdagen eller senest bankdagen efter, at handlen er indgået. Er der handlet via en udenlandsk børsrådgiver, afsender vi notaen den dag, Sparekassen modtager handelsbekræftelsen fra den udenlandske børsrådgiver eller senest bankdagen efter.

Sparekassen afregner som regel indgåede handler 2 børsdage efter, at handlen er indgået. Et køb om mandagen vil således typisk blive afregnet den følgende onsdag. Vi afregner handlen i danske kroner, hvis ikke du har aftalt andet med os. Ved handel med udenlandske værdipapirer fastsætter Sparekassen valutakursen på handelstidspunktet, ud fra den aktuelle valutakurs, hvis ikke du har aftalt andet med os.

Du har pligt til at kontrollere fondsnotaens indhold og til straks at reklamere over for Sparekassen, hvis notaen ikke svarer til det aftalte.

Har du spørgsmål til fondsnotaens indhold, er du velkommen til at kontakte sparekassen, som kan oplyse dig om konkrete detaljer i forbindelse med din handel.

12.1. Handel med værdipapirer registreret i VP Securities

Du kan sælge et værdipapir, hvis værdipapiret ligger i depotet på handelsdagen, hvis ikke du har aftalt andet med Sparekassen.

Når du køber et værdipapir, skal der den dag, hvor købet afregnes, være dækning for købet på kontoen. Er der på afregningsdagen ikke dækning på kontoen, vil Sparekassen være berettiget til at sælge værdipapiret, uden at underrette dig på forhånd. Indbringer salget ikke tilstrækkeligt provenu til at dække købesummen inkl. omkostninger, er du forpligtet til at betale differencen til Sparekassen.

12.2. Ejendomsret (udenlandske værdipapirer)

Sparekassen forbeholder sig ejendomsretten over udenlandske værdipapirer, som du har købt, indtil værdipapirerne er endeligt betalt.

Når du sælger udenlandske værdipapirer til Sparekassen, udbetaler sparekassen kun afregningsbeløbet, hvis sparekassen får ubetinget ejendomsret over værdipapirerne på afregningsdagen.

13. Sparekassens eBanking-løsninger

Du kan gennemføre værdipapirhandel via Sparekassens eBanking-løsninger (Netbank til private, Mobilbank eller Netbank Erhverv). Det fremgår af det enkelte system, hvilke værdipapirer og ordretyper der tilbydes, og handelstilbuddene udvides og ændres løbende. Generelt gælder, at al handel via eBanking-løsningerne sker uden personlig rådgivning.

Brugere af Sparekassens browserbaserede eBanking-løsninger kan indgå en elektronisk aftale med Sparekassen om børshandel, som er adgang til at afgive ordrer direkte på NASDAQ København og Stockholm. Når du afgiver børsordrer via eBanking-løsningerne, lægges dine ordrer direkte ud på markedspladsens handelssystem.

Åbningstiderne i Sparekassens eBanking-løsninger fremgår af de pågældende systemer.

14. Værdipapirer i pensionsdepoter

14.1. Hvad må du investere i?

Der gælder særlige regler for placering af pensionsmidler i et individuelt depot.

Forudsat at du har handelsadgang til de forskellige typer af finansielle instrumenter (værdipapirer) - der fremgår af "Information om handelsadgang" - kan du i dine depoter i Sparekassen investere i forskellige værdipapirer, eksempelvis:

Værdipapirer, optaget til handel på et reguleret marked:

- danske og udenlandske obligationer

- danske og udenlandske aktier
- investeringsforeninger, der er UCITS godkendte

Reglerne giver herudover mulighed for at investere i mere specielle værdipapirer. De gældende regler for, hvad du må investere i via dit pensionsdepot fremgår af "Bekendtgørelse om visse skattebegünstigede opsparingsformer i pengeinstitutter". I Sparekassen tilbyder vi at gennemføre handel i en række af disse specielle værdipapirer. Du er velkommen til at kontakte os ved behov for investering i andre værdipapirer end de ovenfor nævnte.

14.2. Hvor meget må du investere?

På visse værdipapirer begrænser reglerne, hvor meget du samlet må investere i værdipapirer, udstedt af samme udsteder. Eksempelvis må værdien af dine samlede investeringer i aktier og erhvervsobligationer, udstedt af samme udsteder, ikke udgøre mere end 20% af dine samlede værdier i alle individuelle pensionsdepoter i banken. Det er kursen på købstidspunktet, der er afgørende for, om denne regel er overholdt ved køb.

Du kan dog altid investere i værdipapirer, udstedt af samme udsteder, for et grundbeløb, der løbende reguleres. Grundbeløbet var for 2017 49.300 kr.

14.3. Særligt vedr. noterede kapitalandele

Du er forpligtet til over for Sparekassen at oplyse værdien af noterede kapitalandele til brug for beskatning efter lov om beskatning af visse pensionskapitaler mv.

15. Force majeure

Sparekassen er erstatningspligtig, hvis sparekassen på grund af fejl eller forsømmelser opfylder aftalte forpligtelser for sent eller mangelfuldt.

Selv på de områder, hvor der gælder et strengere ansvar, er sparekassen ikke ansvarlig for tab, som skyldes:

- nedbrud i/manglende adgang til it-systemer eller beskadigelser af data i disse systemer, der kan henføres til nedennævnte begivenheder, uanset om det er sparekassen selv eller en ekstern leverandør, der står for driften af systemerne.
- svigt i Sparekassens strømforsyning eller telekommunikation, lovgreb eller forvaltningsakter, naturkatastrofer, krig, oprør, borgerlige uroligheder, sabotage, terror eller hærværk (herunder computervirus og -hacking).
- strejke, lockout, boykot eller blokade, uanset om konflikten er rettet mod eller iværksat af Sparekassen selv eller dens organisation og uanset konflikten årsag. Det gælder også, når konflikten kun rammer dele af sparekassen.
- andre omstændigheder, som er uden for sparekassens kontrol.

Sparekassens ansvarsfrihed gælder ikke, hvis:

- Sparekassen burde have forudset det forhold, som er årsag til tabet, da aftalen blev indgået, eller burde have undgået eller overvundet årsagen til tabet
- lovgivningen under alle omstændigheder gør sparekassen ansvarlig for det forhold, som er årsag til tabet.

16. Ændring af vilkårene

Vi kan ændre Sparekassens regler for værdipapirhandel med 1 måneds varsel ved offentliggørelse på sparekassens hjemmeside.

Gældende fra 3. januar 2018

17. Bilag: Oversigt over handelsmåder

Alle ordrer gennemføres som enten markedskurshandler eller limiterede handler. Ved gennemførelsen af begge disse ordretyper kan du blandt andet anvende følgende handelsmåder:

	Strakshandel	Børshandel
Beskrivelse	<ul style="list-style-type: none"> - Sparekassen tilbyder en aktuel handelskurs, som du kan acceptere her og nu. - Strakshandel foregår altid med Sparekassen som handelsmodpart. - Sparekassen stiller typisk strakshandelskurser i likvide værdipapirer.	<ul style="list-style-type: none"> - En børshandel gennemføres direkte i markedspladsens handelssystem. - Børshandler kan gennemføres i markedspladsens åbningstid. - Ved afgivelse af en børsordre skal du angive en maksimumkurs, du ønsker at købe til, eller en minimumskurs, du ønsker at sælge til.
Fordele	<ul style="list-style-type: none"> - Sikkerhed for at handlen gennemføres. - Du kender handelskursen, før du handler. - Handlen gennemføres til den aktuelle børskurs eller bedre. - Handlen kan gennemføres, uanset om der findes en bud-/udbudskurs på markedspladsen.	<ul style="list-style-type: none"> - Mulighed for bedre afregningskurs ved at byde ind i det såkaldte spread (forskellen mellem bud- og udbudskursen på markedspladsen), fx hvis - der er stor forskel mellem bud- og udbudskursen - der på illikvide værdipapirer ikke er registreret en bud- eller udbudskurs.
Ulemper	<ul style="list-style-type: none"> - Ved mindre likvide værdipapirer kan der være større forskel mellem bud- og udbudskurser.	<ul style="list-style-type: none"> - Risiko for at - kun en del af ordren gennemføres (delafregning) - ordren afvikles via flere handler med det resultat, at der betales minimumskurtagte flere gange (afhængig af ordrens størrelse).
Hurtighed i ekspeditionen	<ul style="list-style-type: none"> - Hvis Sparekassen tilbyder strakshandel i værdipapiret, vil handlen kunne gennemføres her og nu.	<ul style="list-style-type: none"> - Ordre lægges hurtigst muligt på markedspladsen. Hvornår der handles, afhænger af, om værdipapiret omsættes på markedspladsen.
Hvis der ikke er løbende handel på fondsbørsen?	<ul style="list-style-type: none"> - Sparekassen stiller som hovedregel strakshandelskurser i omsættelige værdipapirer, hvor der typisk er løbende handel på en markedsplads. Skulle der ikke findes en bud- eller udbudskurs på en markedsplads, kan Sparekassen tilbyde at stille en strakshandelskurs baseret på en vurderet markedskurs.	<ul style="list-style-type: none"> - En børsordre afgives med limiteringskurs og en dato for, hvor længe ordren skal gælde, dvs. ligge i børshandelssystemet. Herefter bortfalder ordren.